Magiczny Kraków

Dziedzictwo to my – program wydarzeń artystycznych

2019-06-03

Kraków – europejskie miasto kultury i miasto festiwali – powita delegacje miast członkowskich z pięciu kontynentów, należące do Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa (OWHC), specjalnym programem wydarzeń artystycznych. Opracowano go tak, by gościom z całego świata dać próbkę różnorodności krakowskiej i szerzej – środkowoeuropejskiej sceny artystycznej. Mieszkańcom Krakowa program kulturalny przypomni ich najbardziej żywe i wciąż kultywowane, unikatowe miejskie tradycje.

Kongres łączy się datą ze Świętem Miasta i Dniami Krakowa, w które wpisano między innymi także jubileusz 120-lecia Muzeum Krakowa, paradę smoków, intronizację króla kurkowego czy pochód Lajkonika. Dodatkowo podczas zamkniętych spotkań uczestników kongresu, goście będą mogli doświadczyć repertuaru klasycznego, muzyki etnicznej, jazzowej, występów amatorskich ruchów wykonawczych, spektakli grup tanecznych i rekonstrukcyjnych, a nawet ulicznego podwórkowego grania. Bogactwo propozycji ma być wizytówką miasta o niezwykle nasyconej i bogatej scenie artystycznej.

1 czerwca – wielkie widowisko nad Wisłą!

Jak co roku, po zmierzchu, odbyło się doroczne **widowisko plenerowe**, nawiązujące do prastarej opowieści o powstaniu miasta i do legendy o jednym z ważnych symboli Krakowa – Smoku Wawelskim. Pokaz organizowany przez Teatr Groteska wprowadził gości kongresu w ważne dla mieszkańców miasta lokalne świętowanie. Widowisko z udziałem animowanych, latających i pływających kukieł smoków wzbogaciły efekty pirotechniczne, multimedialne i muzyczne. Wydarzenie było okazją do spotkania gości z wielotysięczną wspólnotą krakowian, celebrujących to pełne rozmachu święto u stóp wzgórza wawelskiego.

2 czerwca – radosne przemarsze tradycji!

Kontynuacją pokazu plenerowego była **parada smoków**, która 2 czerwca przeszła ulicą Grodzką w stronę Rynku. Barwny pochód dzieci i całych rodzin z wielkimi kukłami smoków – tworzonych przez cały rok w szkołach, cechach rzemieślniczych i domach kultury – stał się wizytówką Dni Krakowa. Smoki paradowały w towarzystwie artystów, tancerzy, hałaśliwych orkiestr, szczudlarzy i żonglerów. Na kilka godzin wszyscy stali się aktorami radosnego pochodu, który swój finał znalazł na scenie w Rynku Głównym.

Kiedy parada dotarła na płytę Rynku, napotkała tam inną ważną uroczystość: **intronizację króla kurkowego**, tradycję kultywowaną w Krakowie od kilkuset lat. Bractwo Kurkowe, zwane także Szkołą Strzelecką, Konfraternią Strzelców lub Towarzystwem Strzeleckim, zostało utworzone z końcem XIII w., kiedy miasto opasano murami obronnymi. Powołane zostało jako ponadcechowa organizacja paramilitarna, przysposabiająca rzemieślników i kupców do sprawnego posługiwania się bronią w celu obrony miasta przed ewentualnym nieprzyjacielem. Wielowiekowe funkcjonowanie bractwa wpłynęło

na ukształtowanie się specyficznych zwyczajów i tradycji. Najważniejszym z nich było doroczne strzelanie o tytuł króla kurkowego, tj. najlepszego w danym roku strzelca, i następująca po nim jego intronizacja. W samo południe Bractwo Kurkowe okrążyło Rynek i wybrało nowego króla.

O 18.00 spod Barbakanu wyruszył trzeci tego dnia pochód **– tradycji i miast członkowskich OWHC**. Pochód ten był barwną, pełną muzyki i radości celebracją lokalnych tradycji. Korowód poprowadził Lajkonik – prawdziwy symbol Krakowa, za którym podążył jego radosny orszak, wraz z przygrywającymi mu od zawsze groteskowymi Mlaskotami. Lajkonik to postać przedstawiająca tatarskiego jeźdźca w spiczastej czapce z półksiężycem. Jego doroczne harce przypominają mieszkańcom legendę o dzielnych flisakach, którzy rozbili wojska tatarskie odpoczywające na Zwierzyńcu przed najazdem na Kraków. Zwycięstwo uczcili płatając krakowianom figla – przebrali się za Tatarów, a przywódca flisaków wjechał do miasta na koniu należącym do ich wodza. Od tamtej pory, co roku w oktawę Bożego Ciała, orszak Lajkonika radośnie zmierza na Rynek. Warto zaznaczyć, że jego dzisiejszy strój zaprojektował wybitny artysta krakowski Stanisław Wyspiański.

Paradę uświetniła także taneczna rekonstrukcja królewskiego dworu: para królewska otoczona reprezentacją Bractwa Kurkowego oraz strzegącą porządku, wzorowaną na obrazach z Rolki sztokholmskiej milicją miejską oraz roztańczonymi mieszkańcami dworu. Dalszy ciąg pochodu przybliżył ludność miasta świętującą na ulicach. Pośród popisów akrobatów, żonglerów czy szczudlarzy, wśród odgłosów muzyki i tańca pojawili się także ubrani na ludowo krakowiacy i krakowianki.

Aby podkreślić, że tradycje naszego miasta są współdzielone przez wszystkich mieszkańców, paradzie towarzyszyła grupa blisko 300 wolontariuszy – Ambasadorów Miast Światowego Dziedzictwa, przygotowanych do reprezentowania sieci miast członkowskich. Przeszli oni specjalny kurs przygotowawczy w Instytucie Kultury Willa Decjusza. Pojawili się w barwach wszystkich miast zrzeszonych w Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa z flagą wyrażającą ich jedność. Pochód rozpoczął się w okolicy Barbakanu, przekroczył Bramę i ulicę Floriańską, a następnie okrążył Rynek Główny, co stanowiło oficjalne rozpoczęcie inauguracji.

Gdy o godzinie 18.30 pochód tradycji i miast członkowskich OWHC zniknął za rogiem ulicy Siennej, hejnalista dał sygnał do oficjalnego rozpoczęcia kongresu. Hejnał z wieży Mariackiej od 1838 roku punktualnie wyznacza krakowianom czas. Legenda głosi, że hejnalista w dawnych czasach trąbił na otwarcie i zamknięcie bram grodu, zaś w szczególnych sytuacjach alarmował mieszkańców o niebezpieczeństwie. Pewnego razu trębacz zagrał hejnał na widok podążających w stronę Krakowa tatarskich oddziałów. Bramy miejskie udało się zamknąć, jednak jedna tatarska strzała przebiła gardło hejnalisty, nim ten skończył grać – melodia od tamtej pory zawsze się urywa. Gdy wybrzmiał ostatni, niekompletny takt hejnału, nastąpiła krótka **prezentacja miast członkowskich OWHC**. Rynek Główny wypełniły wówczas dźwięki polskiej muzyki klasycznej w wykonaniu orkiestry Sinfonietta Cracovia.

Po oficjalnym powitaniu gości kongresu i zebranej publiczności, około godziny 19.30 rozpoczął się koncert, który nawiązywał do wielokulturowych muzycznych związków i tradycji Europy Środkowo-Wschodniej. Na przygotowany przez Jana Słowińskiego, dyrektora krakowskiego festiwalu EtnoKraków/Rozstaje – program, zatytułowany „W stronę źródeł”, złożyły się dwie części, nawiązujące

do najlepszych tradycji polskiej i środkowoeuropejskiej sceny etno i world music.

W zaprezentowanym premierowo koncercie sięgającym po tradycyjne i współczesne aranżacje, wystąpili artyści z naszej części Europy. Z towarzyszeniem orkiestry Sinfonietta Cracovia pod batutą maestro Alexandra Humali zagrali muzycy rodzinnej Kapeli Maliszów, polsko-ukraińska formacja Babooshki, Joanna Słowińska z zespołem i wspierana przez tancerzy, pochodząca z Węgier, legendarna grupa Muzsikás z Hangą Kacsó.

Zakończeniem wieczoru była impreza taneczna z udziałem najpopularniejszych zespołów polskiej sceny etno. Publiczność – krakowian i turystów – w wir nieskrępowanej zabawy wciągnęli: Kapela Ze Wsi Warszawa, orbitująca wokół korzennej muzyki Mazowsza; zespół Muzykanci, żonglujący rodzimym repertuarem tradycyjnym, a także muzyką cygańską, bałkańską i żydowską oraz Dikanda, czerpiąca inspiracje z tradycyjnych, folkowych brzmień szeroko rozumianego orientu – od Bałkanów, przez Izrael, Kurdystan, Białoruś, aż po Indie.

3-5 czerwca - promocje miast OWHC

Od 3 do 5 czerwca między godz. 10.00 a 17.00 w Centrum Kongresowym ICE Kraków na poziomie 0, będą dostępne dla wszystkich stoiska promocyjne miast OWHC. Będzie więc można odwiedzić znane i mniej znane miejsca ze wszystkich kontynentów, a na specjalnie przygotowanej scenie zaprezentowane zostaną żywe tradycje lokalne.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny.

Strona 15. Kongresu Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa OWHC